

undervisning gratis i det omfang, dette hidtil har været tilfældet, men finder, at deltagerne i denne undervisning bør yde et — omend beskedent — bidrag til dækning af omkostningerne ved denne.“

Lovforslaget, der i folketinget behandledes sammen med det af undervisningsministeren fremsatte forslag til lov om ændringer af lov om ungdomsundervisning m. v., (se side 419), afvistes ved 1. behandling af *undervisningsministeren*, der bl. a. udtalte:

„Den opfattelse, at den frie folkelige undervisning i aftenskolen fortsat bør være gratis for eleverne, deles, så vidt jeg kender forholdene, af praktisk taget alle ledere og lærere i det praktiske aften-skolearbejde, uden hensyn til hvilket politisk parti man tilhører. Fra de politiske partiers oplysningsforbund har jeg i hvert fald ikke mødt noget ønske i retning af det, som venstres og de konservatives forslag indeholder; heller ikke fra amtsungdomsnævnene eller kommunerne er der fremsat ønsker i denne retning. Men hvis det er indstillingen hos de organer, der står for aftenskoleundervisningen, hvad jeg mener jeg har grund til at regne med, bliver venstres og de konservatives forslag som besparelsesforslag ret betydningsløst.

Ligesom den højere undervisning står åben for alle, må der vel være en vis rimelighed i, at der er fri adgang til undervisning for den jævne befolkning. Aftenskolen er den jævne mands uddannelsessted; det ville være udemokratisk, om den brede befolkning skulle betale for denne undervisning. Så længe vi har haft den frivillige folkelige undervisning i aftenskolen, har den med tilslutning fra alle partier været gratis for deltagerne. Der har hverken i forbindelse med vedtagelsen af den nugældende lov eller forud herfor, heller ikke i den alsidigt sammensatte ungdomsskolekommission, været rejst spørgsmål om, at undervisningen ikke skulle være gratis.

Den omstændighed, at der ikke er pålagt eleverne en pligt til at betale for selve undervisningen, er i øvrigt ikke ensbetydende med, at eleverne ikke har udgifter ved deltagelsen i undervisningen. For det første betales der et indskrivningsgebyr, der efter oplysninger, ministeriet har indhentet, varierer noget i størrelse, men det overvejende er vel almindeligvis 5-6 kr.; det gælder også i aftenhøjskolen. I byerne anvendes vederlaget til fremstilling og udsendelse af brochurer og andre administrationsomkostninger, honorar til talere, til afslutningsfest o. lign. For det andet må eleverne, hvad der er naturligt, selv afholde udgifterne til materialer. Det drejer sig ofte om ret betydelige beløb. Jeg kan nævne, at de særlige fag, som fra visse sider betragtes som hobbyfag, kræver en større økonomisk ydelse af eleverne til materialer end de øvrige fag i aftenskolen.“

Angående forhandlingen i folketinget henvises til omtalen af det af ministeren fremsatte lovforslag. Lovforslaget henvistes sammen med ministerens lovforslag til et udvalg. I udvalgets betænkning stillede et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis